

نقد ترجمه (۱)

زنگی بر روی میسی سی بی ترجمه ابوالقاسم حالت علی خزاعی فر

از این شماره قصد داریم گزیده‌ای از ترجمه‌های مهم دهه‌های بیست تا پنجاه را معرفی و نقد کنیم. هدف این سلسله نقدها این است که در نهایت بتوانیم به درک بهتری از نظریه و عمل در کار مترجمان آن دوران برسیم. بیشتر مترجمان آن دوران خود، نویسنده بودند؛ ولی در فضایی ترجمه می‌کردند که تصور روشی درباره نظریه ترجمه وجود نداشت و ترجمه‌ها هم کمتر نقد می‌شدند و از کیفیت‌های بسیار متفاوتی برخوردار بودند. امیدوارم این نقدها ما را به شناخت بهتری از میراث مترجمان آن دوران برساند.

ابوالقاسم عبدالله‌فرد، متخلف به حالت (۱۳۹۳ تا ۱۳۷۲) را بیشتر به عنوان شاعر و طنزپرداز می‌شناسیم؛ ولی حالت نزدیک به بیست کتاب هم از دو زبان عربی و انگلیسی ترجمه کرده و زنگی بر روی میسی سی بی (۱۳۴۷) نوشتۀ مارک تواین از معروف‌ترین ترجمه‌های اوست. این ترجمه را انتشارات علمی و فرهنگی در تیراز سه هزار و به شکلی بسیار نفیس در ۱۳۹۶ برای سومین بار چاپ کرده است. ابوالقاسم حالت را بیشتر اهل نظر با بحث‌های طولیش به یاد دارند که با امضای «هدهدمیرزا» در مجلۀ توفیق به چاپ می‌رساند (شرح زنگی حالت در مقاله دیگری در همین شماره آمده است). از بررسی ترجمۀ حالت و مقابله آن با متن اصلی نکاتی به نظر رسید که فهرست‌وار عرض می‌کنم و سپس به نقل و بحث نمونه‌ها می‌پردازم.

ابوالقاسم حالت از جمله مترجمان ادبی ایران صلاحیتی ثبت شده در مقام شاعر و نویسنده دارد و گواه آن دیوان اوست که شامل قطعات ادبی، مثنوی‌ها، قصاید، غزلیات و رباعیات او می‌شود. حالت، که به زبان عربی هم تسلط دارد، با پیشینۀ خوبی از زبان و ادبیات فارسی و سنت فارسی‌نویسی وارد نظام ترجمه می‌شود و این نکته در بررسی ما اهمیت بسیاری دارد.

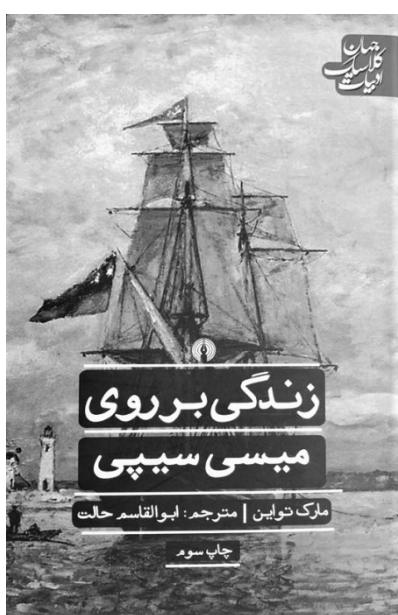
بررسی ترجمه حالت نشان می‌دهد که او در مقام مترجم، از توانایی اش در زبان فارسی استفاده کامل و خلاقانه نکرده و به دلیل تعریفی که از ترجمه و وفاداری داشته از «جوازات» مترجمی خود هم غافل مانده و ترجمه‌اش در بسیاری از جاهای رنگ و بوی ترجمه گرفته است به نحوی که مشکل می‌توان پاراگرافی در کل کتاب یافت که کم و بیش از شیوه بیان نویسنده تأثیر نپذیرفته باشد. به تعبیر دیگر، ابوالقاسم حالت به رغم تسلطی که به زبان فارسی دارد، به دلیل تصورات نظری غلط درباره تعریف و کارکرد ترجمه برخلاف ذوق زبانی و سنت فارسی نویسی و حتی برخلاف عقل سليم خود دست به ترجمه برد و ترجمه‌اش در بسیاری جاهای فاقد زیبایی زبانی و صبغه ادبی و آغشته به رنگ و بوی تند ترجمه است. برای مثال، کتاب با این جمله شروع می‌شود:

The Mississippi is well worth reading about it.

میسی‌سی‌بی به خوبی ارزش آن را دارد که در زمینه‌اش مطالعه شود.

”
حالت به رغم تسلطی که به زبان فارسی دارد، به دلیل تصورات نظری غلط درباره تعریف و کارکرد ترجمه، برخلاف ذوق زبانی و سنت فارسی نویسی و حتی برخلاف عقل سليم خود دست به ترجمه برد و ترجمه‌اش در جاهایی فاقد زیبایی زبانی و صبغه ادبی و آغشته به رنگ و بوی تند ترجمه است.
“

حالت به خوبی می‌داند که این جمله ساختار فارسی ندارد چون خود او یا هیچ نویسنده فارسی دیگری در مقام تألیف چنین جمله‌ای نمی‌نویسد؛ ولی با اینکه توانایی آن را دارد که جمله را به شکلی فارسی بیان کند این کار را نمی‌کند. انگار پذیرفته است که زبان تألیف یک چیز است و زبان ترجمه چیز دیگر و این دو با یک معیار نوشته و ارزیابی نمی‌شوند. این را هم باید اضافه کرد که ترجمة تحت‌اللفظی حالت در جاهایی از نوع بدخیم آن است؛ یعنی آن نوعی که به هیچ قسم با فارسی کنار نمی‌آید و به جملاتی منجر می‌شود که آشکارا فارسی‌ستیز یا غلط یا مبهم یا فاقد انسجام و زیبایی و یا دیریاب هستند. روش تحت‌اللفظی خوش‌خیم به زبانی می‌انجامد که اگرچه غیرفارسی می‌نماید؛ ولی دقیق است و حتی خواننده ممکن است از غرابت آن لذت بیرد. دلیل گرایش حالت به این شیوه ترجمه چیست؟

آیا این کار صرفاً ناشی از درک متفاوت شخص او از مفهوم و کارکرد ترجمه است یا اینکه مسئله شخصی نیست؛ بلکه در زمانه او رنگ و بوی ترجمه قابل تحمل بود و شاید هم نشانه درستی و دقیق ترجمه. این مسئله نیاز به بررسی شیوه ترجمه دیگر مترجمان آن عصر دارد.

چنان‌که گفته شد، تعریفی که حالت از کارکرد ترجمه و وفاداری در ذهنش داشته باعث شده که این رنگ و بوی ترجمه به نظرش طبیعی بیاید؛ اگر چنین نبود، قطعاً تلاش می‌کرد زبان ترجمه را به زبان طبیعی فارسی نزدیک کند. حالت در مقدمه ترجمه می‌گوید: «ای کاش مجاز بودیم عنوان کتاب و همچنین عنوانی

بسیاری از فصول کتاب را تغییر بدھیم، ولی البته شرط امانت در ترجمه اجازه چنین کاری نمی‌دهد.» بدیهی است شرط امانت اجازه چنین کاری نمی‌دهد و لی شرط امانت انجام برخی کارها را نه تنها مجاز می‌شمارد بلکه ضروری می‌داند و آن وقتی است که مترجم می‌خواهد متن نویسنده را نه در سطح کلمات، بلکه در سطح کل متن بازآفرینی کند؛ یعنی متنی بنویسد که در سطحی کلی هم‌ارز با متن اصلی باشد و این کار بدون استفاده از برخی «جوازات» ترجمه ممکن نیست.

مشکل دیگری که حالت از جهت نظری داشته این بوده که توجه نکرده است ترجمه طنز باید به متنی طنز بینجامد و ترجمة دقیق و تحت‌اللفظی مترجم را به متنی طنز نمی‌رساند؛ بلکه طنز را از متن می‌گیرد. ترجمة طنز مستلزم برخی تغییرات و بازآفرینی خلاق متن است؛ به نحوی که خواننده ترجمه مثل خواننده متن اصلی «احساس کند» که دارد طنز می‌خواند. خواننده در مجموع از خواندن این ترجمه حس نمی‌کند که متنی طنز دارد می‌خواند. البته زندگی بر روی میسی سی بی به اندازه دیگر آثار مارک توابین، مثلاً هاکابری‌فین، طنز ندارد و بخش‌هایی از آن زبانی مستندگونه دارد؛ ولی این امکان برای طنزنویس بر جسته‌ای مثل ابوالقاسم حالت وجود داشت که زبان متن را از رسمیت خارج و کمی آن را شوخ و شنگ کند.

نکاتی که در بالا گفته شد، به ضعف‌های نظری مترجم برمی‌گردد. این ضعف‌های نظری

باعث شده که مترجم در عمل خطاهایی مرتکب شود که قطعاً توان جلوگیری از آنها را دارد. حالت، به استناد آنچه آذرنگ در شرح حال ایشان نقل می‌کند، مردی است ادیب که سروده‌هایش «روان، ساده، شوخ طبعانه، همراه با ملاحت و گاه سهل و ممتنع» است و «تنوع در وزن، سبك و موضوع» دارد و «در عین حال تسلط در گزینش واژه‌ها و انتخاب تعبیرها در دیوان او دیده می‌شود.» (مقاله آذرنگ درباره حالت در همین شماره برای توضیح بیشتر نکته‌های فوق، به چند مورد اشاره می‌کنم:

The Mississippi! It was with indescribable emotions that I first felt myself afloat upon its waters. How often in my schoolboy dreams, and in my waking visions afterwards, had my imagination pictured to itself the lordly stream, rolling with tumultuous current through the boundless region to which it has given its name, and gathering into itself, in its course to the ocean, the tributary waters of almost every latitude in the temperate zone! Here it was then in its reality, and I, at length, steaming against its tide. I looked upon it with that reverence with which everyone must regard a great feature of external nature.

میسی‌سی‌پی! با هیجان‌هایی غیرقابل توصیف بود که من نخستین بار بر روی آب‌های آن خود را شناور حس کدم. چقدر رویاهای زمان تحصیلی و همچنین رویاهای بعدی اوقات بیداری تخیل من این رودخانه باشکوه را تصویر کرده بود که با جریان پرسروصدای خود در ناحیه نامحدودی می‌غلتند که نام خود را به آن داده است و در راه خود بهسوی اقیانوس، آب‌های فرعی را تقریباً از همه طرف در آن منطقه معتدل درخود جمع می‌کند! اکنون این رودخانه در حال واقعیت خود بود و من بالاخره بر روی آن داشتم پیش می‌رفتم. من با احترامی به آن می‌نگریستم که هر کسی باید به این منظرة عظیم طبیعت خارج داشته باشد.

از فردی ادیب بسیار عجیب است که چنین متنی بنویسد. البته غلط نگویی ترجمه که در اثر ترجمه تحت اللفظی و پرهیز (احتمالاً عامدانه) از دخالت خلاقانه مترجم ایجاد شده است در جاهای مختلف متن متفاوت است. درواقع هر کجا که بیان نویسنده غیرمستقیم است (و بیان نویسنده‌ای مثل مارک تواین معمولاً چنین است) مترجم احتمالاً گمان کرده که باید قدم بر قدم نویسنده بگذارد (گرته برداری نحوی نظیر مثال بالا) تا به خیال خودش دقت و وفاداری

را رعایت کرده باشد. در اثر این کار، ترجمه در برخی جاها یا غلط یا مبهم یا دیریاب شده و خواننده به دردرس افتاده است. ولی در جاهایی که بیان نویسنده مستقیم است، جمله‌های مترجم هم کم و بیش قابل قبول است. در این موارد که متن اصلی قلم مترجم را تحت تأثیر قرار نمی‌دهد زیان ترجمه صورتی طبیعی پیدا می‌کند:

مسافران بالحتیاط حرکت می‌کردند. شب بر کرانه رود توقف می‌کردند، آتش می‌افروختند که شام خود را پیزند. بعد آن را خاموش می‌کردند و دوباره به راه می‌افتدند. قدری پیشتر می‌رفتند و در رود لنگر می‌انداختند. مردی را هم می‌گماشتند که تا صبح کشیک بدهد. این کار را هر روز و شب انجام می‌دادند و تا دو هفته هیچ آدمیزادی در آن حدود ندیدند. رودخانه به طور وحشتاکی خلوت بود. اکنون نیز پیشتر قسمت‌های آن همین طور است. اما پس از دو هفته، در روی گلهای کرانه غربی به جای پای آدمیزاد برخوردن. تجربه‌ای شبیه تجربه راینسون کروزوئه که هنوز وقتی کسی در کتابش به آن می‌رسد لرزه بر اندامش می‌افتد.

زبان ترجمه معايب دیگر هم دارد ولی همه اين معايب از همان عيب اصلی که تحتاللفظي بودن است نشئت مي‌گيرد. شايد مهم ترين آسيبي که تحتاللفظي بودن به ترجمه وارد کرده اين است که طنز مارک توانين برجسته نشده است. در جاهایی که کلام طنزآمیز است، انتخاب واژگانی که شوخ وشنگی ذاتی دارند (مثل اصطلاحات یا تعبیرات تصویری و آشنا) در مقایسه با ترجمة تحتاللفظي بهتر می‌تواند طنز را برجسته کند. همچنین برای اين که مترجم شوخی نویسنده را نکشد باید جمله آخر شوخی (punchline) را که حاوی شوخی است به نحوی بيان کند که شوخی برجسته شده و انتقال یابد و این کار با ترجمة تحتاللفظي نمی‌شود:

Now and then we had a hope that if we lived and were good, God would permit us to be pirates.

ترجمة حالت: گاه‌گاهی امیدوار می‌شدیم که اگر آدم خوبی باشیم و عمرمان دراز باشد خداوند به ما اجازه خواهد داد که دزد دریایی بشویم.
ترجمة پیشنهادی: گه گاه دلمان را خوش می‌کردیم و به خودمان وعده می‌دادیم که اگر نمیریم و آدم خوبی باشیم شاید خدا نصیب کرد و دزد دریایی شدیم.

I was gratified to be able to answer promptly and I did. I said I didn't know.

ترجمه حالت: از این که می‌توانستم این سؤال او را فوراً جواب بدhem احساس رضایت کردم و جواب دادم: «نمی‌دانم.»

ترجمه پیشنهادی: خوشحال بودم که می‌توانم سریع جوابش را بدhem. و جوابش را hem دادم. گفتم نمی‌دانم.

از دیگر آسیب‌هایی که ترجمه تحت‌اللفظی به متن وارد می‌کند کشتن انسجام (زبانی و منطقی) متن است. مترجم میتواند با مداخله در متن آسیبی را که به انسجام متن وارد شده رفع کند. همچنین از مترجمی چون حالت انتظار می‌رفت که با توجه به تسلطی که به زبان فارسی داشته از گنجینه اصطلاحات عامیانه و واژگان و تعبیرات فارسی ادبی بیشتر استفاده کند تا به زبانش لحنی صمیمی و گرم و آشنا و باورپذیر بدهد تا خواننده بتواند با شخصیت راوى ارتباط برقرار کند. لحن راوى در اثر ترجمه تحت‌اللفظی لحنی سرد و رسمی و یگانه شده است. برای این که نشان بدhem ترجمه حالت چگونه می‌توانست باشد تا انتظارات ما را برآورد، چند جمله ایشان را کنار ترجمه خودم می‌آورم:

The world and the books are so accustomed to use, and over-use, the word 'new' in connection with our country, that we early get and permanently retain the impression that there is nothing old about it.

ترجمه حالت: جهان و کتاب‌ها عادت دارند که در ارتباط با کشور ما لغت «جديد» را به کار ببرند و بیش از حد هم بکار ببرند، تا اندازه‌ای که ما زود عقیده پیدا کنیم که هیچ چیز قدیمی در اطراف آن نیست و این عقیده را نیز دائماً نگه می‌داریم.

ترجمه پیشنهادی: مردم جهان و نویسنده‌ها رسمشان است، وقتی می‌خواهند نام کشور ما را ذکر کنند کلمه «جديد» را به آن می‌افزایند، و مکرر این کار را می‌کنند، به طوری که ما از بچگی این تصور را پیدامی کنیم — و تا آخر عمر هم رهایش نمی‌کنیم — که هیچ چیز قدیمی در کشور ما وجود ندارد.

Your true pilot cares nothing about anything on earth but the river, and his pride in his occupation surpasses the pride of kings.

ترجمه حالت: راننده حقیقی در دنیا به هیچ چیز اهمیت نمی‌دهد جز به رودخانه و غروری که نسبت به شغل خود دارد از غرور سلاطین تجاوز می‌کند.

ترجمه پیشنهادی: راننده واقعی جز به رودخانه به چیز دیگری در این جهان دل نمی‌بندد و چنان به شغلش فخر می‌کند که سلطان به سلطان بودن خود فخر نمی‌کند.

He presently grew lonesome, and started out for recreation. He ranged the whole boat—visited every part of it, with an advance guard of fleeing people in front of him and a voiceless vacancy behind him.

ترجمه حالت: خرس خیلی زود احساس تهایی کرد و برای تفریح و تغییر ذائقه بیرون دوید. تمام کشتی را به حرکت درآورد. تمام قسمت‌های آن را مورد بازدید قرارداد، در حالی که دیواری از جمعیت گریزان در جلو و خلوتی بی صدا در عقبش بود.

ترجمه پیشنهادی: خرس خیلی زود از تهایی دلش گرفت و رفت بیرون تا هوابی بخورد. تمام کشتی را برای خودش گشت و به هر قسمت آن سرک کشید و هر کجا که می‌رفت مقابلاً پیش قراولی از مردم در حال گریز بود و پشت سرش خلوتی و سکوتی.

Here is a proud devil, thought I; here is a limb of Satan that would rather send us all to destruction than put himself under obligations to me, because I am not yet one of the salt of the earth and privileged to snub captains and lord it over everything dead and alive in a steamboat.

ترجمه حالت: پیش خودم گفتم عجب شیطان مغوروی است. این آقا دست راست ابليس است که ترجیح می‌دهد همه ما را هلاک کند و از من چیزی نپرسد و منت مرا نکشد؛ چون من هنوز چیزی نشده‌ام و حق ندارم راهی پیش پای ناخداها بگذارم و در یک کشتی بخار روی هیچ چیز زنده یامرده‌ای اظهارنظر کنم.

ترجمه پیشنهادی: پیش خودم گفتم عجب شیطان مغوروی است. دست راست ابليس است. ترجیح می‌دهد همه ما را به کشنده‌ی خود را رهین منت من بداند؛ چون من هنوز سرم به تم نمی‌ارزد و حق ندارم با ناخداها تدبی کنم و درباره هرچیز زنده و مرده در کشتی بخار اظهار فضل کنم.

مواردی که هم مترجم متن را نفهمیده نسبتاً کم نیست. البته با مترجمی که در دوره ماقبل

از اینترنت نویسنده دشوارنویسی مثل مارک توان را ترجمه می‌کند می‌توان هم‌دلی کرد.

For all the effect that was produced upon Mr. Bixby, one would have supposed that no remark had been made.

ترجمه حالت: این حرف چنان در آقای بیکسی بی‌تأثیر ماند که آدم خیال می‌کرد اصلاً حرفی به او زده نشده است.

ترجمه پیشنهادی: این حرف باعث خشم آقای بیکسی شد ولی انگار هیچ حرفی به او زده نشده است.

در پایان باید گفت که به دلیل مشکلاتی که ترجمه زنگی بر روی میسی سی‌بی دارد، (و بیشتر این مشکلات ناشی از درک نظری ناقص مترجم از ماهیت و کارکرد ترجمه است و نه ناقواني زبانی او) این ترجمه را باید یکی از ترجمه‌های مهم ولی معیوب دهه ۴۰ به حساب آورد. این تحلیل یک نکته مهم دیگر را هم نشان می‌دهد و آن این است که مترجمان ممکن است لزوماً تصور خود درباره ماهیت و کارکرد ترجمه را به زبان نیاورند یا اساساً تصور روش و منسجمی درباره ماهیت و کارکرد ترجمه نداشته باشند، ولی در هر حال تصوری، ولو مبهم و غیرمنسجم، در ذهن خود دارند که آگاهانه یا

ناآگاهانه مبنای عمل خود قرار می‌دهند. این تصور معمولاً مورد تأیید نظام ترجمه و ادبیات است و معمولاً از خود همین نظام ترجمه و ادبیات هم الهام گرفته می‌شود. گاه هم شیوه ترجمه مترجم متاثر از عرف جامعه ادبی زمان مترجم نیست و شخص محور است. با این ترتیب، معلوم نیست شیوه ترجمه ابوالقاسم حالت انعکاسی از شیوه متعارف ترجمه در زمان اوست (که تداخل زبانی را برمی‌تابد) و این شیوه در کار دیگر مترجمان آن دوره هم دیده می‌شود و تا چه حد بیانگر ذوق شخصی اوست

”
این سؤال که روش ترجمه
حالت تا چه حد در کار
دیگر مترجمان آن دوره هم
دیده می‌شود و تا چه حد
بیانگر ذوق شخصی اوست
سؤالی است که فقط با
بررسی شیوه کار دیگر
مترجمان هم عصر او
می‌توان به آن پاسخ داد.
“

نمونه زیر ویژگی‌های ترجمه حالت را به خوبی نشان می‌دهد: ترجمة تحتاللفظی که جمله را بی معنی کرده (دوره کردن و صیقل زدن و پایان دادن مسئله سوسمارها): فهم نادرست متن و استفاده نکردن از منطق مترجمی (مثل آنجا که می‌گوید «وارد رشته تاریخ شد»، به جای مثلاً «لحن معلمان تاریخ را به خود گرفت»؛ استفاده نکردن از زبان محاوره یا اصطلاحی «هر طور آفاست نوکر هم همانطور است»؛ فقدان سبکی منسجم وغیره.

نمونه ترجمه

پس از دوره کردن و صیقل زدن و پایان دادن مسئله سوسمارها ، خیلی آرام و آسان وارد رشتۀ تاریخ شد و درباره بعضی کارهای هولناک نیم دو جین از کشتی‌های بخاری قدیمی که می‌شناخت سخن گفت. مدت مخصوصی را هم وقف صحبت درباره کار غیرعادی یک کشتی کرد که از همه آن کشتی‌های ممتاز در نظرش محبوب‌تر بود. و بعد اضافه کرد: نام این کشتی سایکلون بود. در آخرین سفری که رفت و در همین سفر هم غرق شد، ناخدا آن توم بالو بود. او فنان‌اپذیرترین دروغ‌گویی بود که من در عمرم دیده بودم. به نظر نمی‌رسید که او بتواند در هیچ نوع هوایی راست بگوید . اوه! کاری می‌کرد که شما حسابی به لرزه بیفتید. رسواترین دروغ‌گو بود؟ من بالاخره او را ترک کردم؛ چون تاب و تحملش را ندانشتم. ضرب المثلی است که «هر طور آفاست نوکر هم همانطور است.» اگر شما تحت نظر چنان آدمی کار کنید، کم کم به شما سوء ظن می‌برند. یقین داشته باشید به همان اندازه که یقین دارید زنده هستید. او به من بالاترین حقوق را می‌داد ولی من گفتم «وقتی که آبروی آدم در خطر است، حقوق چه فایده دارد؟» بدین جهت، از خیر حقوق گذشتم و آبروی خودم را حفظ کردم. از این کارم هم هرگز پیشمان نیستم. آبروی آدم به همه چیز می‌ازد. این طور نیست؟ به نظر من، این طور است. او به اندازه هفت تا مرد در این دنیا خودخواهی داشت و همه را هم البته توی دستمال پیچیده بود و پشت سرش نگه می‌داشت. اینها زیر سرش سنگینی می‌کرد؛ به طوری که همیشه نوک بینی‌اش راست رو به هوا بود. مردم خیال می‌کردند این سربلندی و گردن کشی است؛ اما این شرارت بود. اگر فقط پای او را می‌دیدند، خیال می‌کردید پنج متر قدر و بالا دارد. اما این طور نبود. این جور به نظر می‌آمد؛ برای اینکه پایش بی‌تناسب خلق شده بود. شک نیست که اگر پایش را اول می‌ساختند، قدش هم مطابق پایش پنج متر از آب در می‌آمد؛ اما او به این اندازه قد نکشید. فقط یک متر و شصت بلندی داشت. این چیزی است که او بود و این چیزی است که او هست. اگر شما دروغ هایش را از بدنش بیرون بکشید، جمع خواهد شد و به اندازه کلاه شما کوچک خواهد شد. اگر شرارتش را هم از تنش دریاورید، دیگر محو می‌شود. کشتی

سایکلون، در حال حرکت، سروصدایها داشت؛ برای راندن بهترین کشتی‌ای بود که بر روی آب راه می‌رفت. در رودخانه بزرگ، آن را وسط کشتی‌ها قرار می‌دادید و فقط می‌گذاشتید که برود. این بود تمام آن چیزی که شما می‌بایست بکنید. اگر آن را به حال خود می‌گذاشتید، خود را درست روی یک ستاره نگه می‌داشت و پیش می‌رفت.

After rounding-out and finishing-up and polishing-off the alligator business, he dropped easily and comfortably into the historical vein, and told of some tremendous feats of half-a-dozen old-time steamboats of his acquaintance, dwelling at special length upon a certain extraordinary performance of his chief favorite among this distinguished fleet—and then adding— 'That boat was the "Cyclone,"—last trip she ever made—she sunk, that very trip—captain was Tom Ballou, the most immortal liar that ever I struck. He couldn't ever seem to tell the truth, in any kind of weather. Why, he would make you fairly shudder. He WAS the most scandalous liar! I left him, finally; I couldn't stand it. The proverb says, "like master, like man;" and if you stay with that kind of a man, you'll come under suspicion by and by, just as sure as you live. He paid first-class wages; but said I, What's wages when your reputation's in danger? So I let the wages go, and froze to my reputation. And I've never regretted it. Reputation's worth everything, ain't it? That's the way I look at it. He had more selfish organs than any seven men in the world--all packed in the stern-sheets of his skull, of course, where they belonged. They weighed down the back of his head so that it made his nose tilt up in the air. People thought it was vanity, but it wasn't, it was malice. If you only saw his foot, you'd take him to be nineteen feet high, but he wasn't; it was because his foot was out of drawing. He was intended to be nineteen feet high, no doubt, if his foot was made first, but he didn't get there; he was only five feet ten. That's what he was, and that's what he is. You take the lies out of him, and he'll shrink to the size of your hat; you take the malice out of him, and he'll disappear. That "Cyclone" was a rattler to go, and the sweetest thing to steer that ever walked the waters. Set her amidships, in a big river, and just let her go; it was all you had to do. She would hold herself on a star all night, if you let her alone.